Platform Taalgericht Vakonderwijs

Workshop: Kennisclips taalgericht vakonderwijs

Even voorstellen

- Roeland Harms
- Ankie Bakker

In panel:

- Sara Wolvenne (docent Nederlands & Kartrekker Taal, ROC Nijmegen)
- Gerdien Brunsveld (docent Nederlands & taalcoördinator, CLV Veenendaal)
- Kees van der Velden (lerarenopleider Natuurkunde, HAN)

De start van het project
(juni 2025)

- Materiaal bieden dat aansluit bij de inhoud van de generieke kennisbasis én bij het handboek taalgericht vakonderwijs.

- Taalgericht vakonderwijs op een snelle manier toegankelijk maken voor vo-, mbo- en hbo- docenten en voor studenten én opleiders aan de lerarenopleidingen.

- Daarbij aansluiten bij kennisclips die gepubliceerd zijn op de website: www.eenmeesterinleren.nl/kennisbank.

Domein E	Subdomein	Kernconcept
E. Basisvaardig-heden	E.1 Taal	• Taalgericht vakonderwijs
	E.2 Rekenen-wiskunde	• Rekenbewust vakonderwijs
	E.3 Digitale geletterdheid	• Digitale geletterdheid in je onderwijsontwerp
	E.4 Burgerschap	• Burgerschapsonderwijs

Kernconcept	
Taalgericht vakonderwijs	Een leraar is in staat taal effectief te gebruiken voor didactische, pedagogische en professionele doelen. Taalcompetent *didactisch* handelen houdt in dat leraren vakinhoud begrijpelijk maken voor lerenden (bijvoorbeeld middels rijke context, taalsteun) en expliciet sturen op (vak)taalontwikkeling (bijvoorbeeld door formuleren van taalleerdoelen, stimuleren van interactie, voortbouwen op kennis van/in andere talen). Een leraar die taalcompetent *pedagogisch* handelt, creëert een positieve (taal)leeromgeving waarin lerenden bijvoorbeeld fouten durven maken, opbouwende feedback ontvangen op hun taalgebruik en meertaligheid positief wordt benaderd. *Professionele* taalcompetentie houdt onder meer in dat de leraar effectief kan communiceren met verschillende doelgroepen en zich bewust is van zijn voorbeeldrol als taalgebruiker. *Te denken valt aan taalbewust beroepsonderwijs, intentionele woordenschatontwikkeling, aanbieden van rijke teksten, talenbewust lesgeven, taalgericht evalueren en beoordelen, taalgerichte samenwerking met collega's.*

Voorwaarden kennisclips

- Als ondersteuning bij opleiden en professionaliseren.
- Geschikt voor een brede doelgroep.
- Kort en bondig gepresenteerd.
- Door elkaar te gebruiken.

Onderwerpen kennisclips

1. **Inleiding in taalgericht vakonderwijs** - Maaike Hajer (em. HU)
2. **Twee soorten taalgebruik, DAT en CAT** - Cindy Kuiper (HU)
3. **Taaldoelen formuleren** - Mirjam de Bruijne(HR)
4. **Woordenschat in vaklessen** - Ankie Bakker (HAN)
5. **De pijler Context** - Roeland Harms (HAN)
6. **De pijler Interactie** - Roeland Harms (HAN)
7. **De pijler Taalsteun** - Maaike Hajer (em. HU)
8. **Taalbeleid van de school** - Ankie Bakker (HAN)
9. **Meertaligheid benutten** - Cindy Kuiper (HU)

met Basten Berg (aansturing) en Timo van Velzen (editor)

Voorbeeld script

Titel: Woordenschat – Taalgericht vakonderwijs

Leerlingen komen in alle vakken woorden tegen die ze niet kennen. Hoe gaan jij en je leerlingen hiermee om? Deze video gaat over woordenschat als de basis van taalvaardigheid én leren. Zonder woorden kun je immers niet lezen en schrijven, en wordt het moeilijk om kennis uit te breiden. Aan het eind van deze video weet je hoe je op een natuurlijke wijze belangrijke woorden aan bod kan laten komen in de vakles door de pijlers van taalgericht vakonderwijs toe te passen. Ik ben Ankie Bakker, lerarenopleider Nederlands aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en lid van het platform Taalgericht vakonderwijs.	*'Woordenschat – de basis van taalvaardigheid én leren'*
In deze video komen de volgende vragen aan bod: Waarom besteed je aandacht aan woordenschat in de vakles? Om welke woorden gaat het eigenlijk? Hoe worden woorden onthouden? Welke didactiek kun je daarbij toepassen? Als bonus krijg je aan het eind van deze video nog zes didactische adviezen over woordenschat vergroten die je direct kunt toepassen in je les!	• Waarom aandacht voor woorden in de vakles? • Om welke woorden gaat het? • Hoe worden die onthouden? • Welke didactiek kun je daarbij toepassen?

Verbeterpunten scripts:

- Start met een **aandachtstrekker** zoals een vraag of een *bold statement*.
- Gevolgd door de **titel** *'deze video gaat over….'*
- Vervolgens de **leerdoelen** *'aan het einde van deze video ken/kun je….'*
- Dan jezelf **voorstellen** de kijker wil graag weten waarom jij degene bent die hij/zij moet vertrouwen rond dit onderwerp.

  Maak dit niet te lang: maximaal 3 zinnen!

- **Hang het script op aan een lijstje**. Denk aan de 5 aspecten 3 pijlers of 8 belangrijkste onderdelen van onderwerp video. Hier wil je ook kort mee beginnen, zodat de kijker weet dat en wat er nog komt en dat dat belangrijk is.
- Houd dit **lijstje** ook aan als structuur in de video.
- Zorg voor een korte **samenvatting** (in 1 min +/- 140 woorden).
- *Last but not least*: de scripts zijn nu **te lang**. We mikken op 4-8 minuten waarbij 4 minuten beter bekeken wordt dan 8 minuten.

Fragmenten van 2 kennisclips

- DAT en CAT: van dagelijkse taal naar schooltaal - Taalgerichtvakonderwijs deel 2 - Van DAT naar CAT V3.mov
- Taalgerichtvakonderwijs deel 7 - Pijler TAALSTEUN V3.mov

Wat is je eerste indruk van de kennisclips?

Helpen de clips om je lessen taalontwikkelender te maken en bij het professionaliseren van collega’s?

Hoe kun je hiermee aan de slag in je eigen praktijk? Op welke manier zou je ze kunnen inzetten?

Overige opmerkingen/vragen?

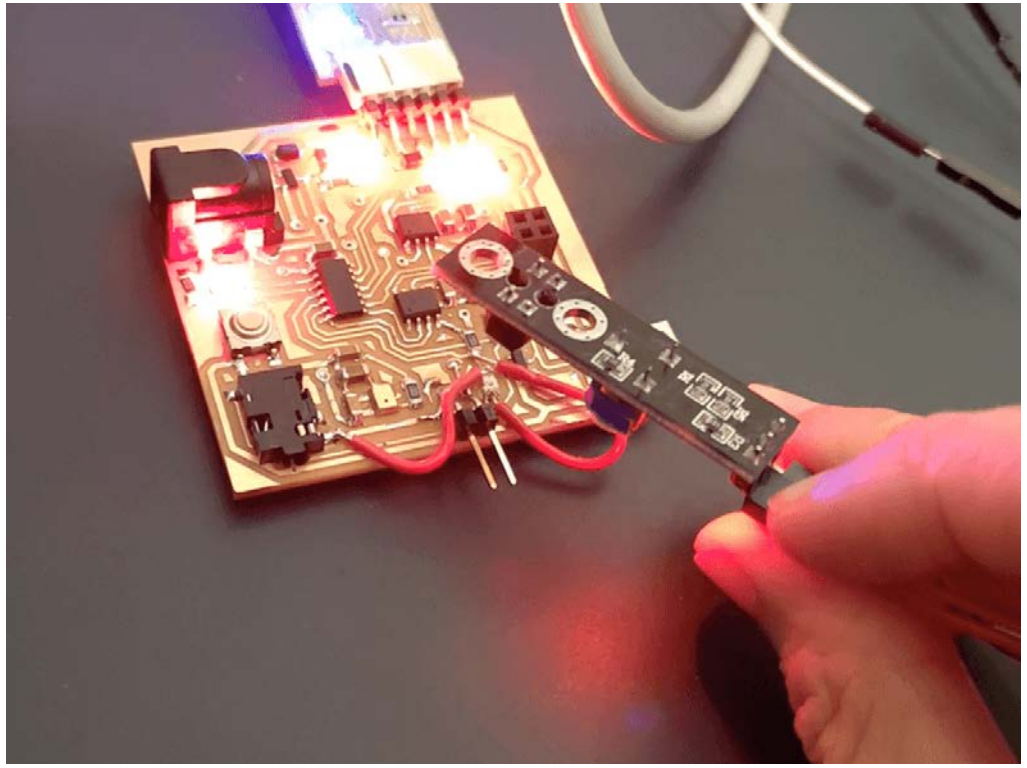

Uitwisseling

- in duo’s / drietallen

Gespreksvragen:

- Wat is je eerste indruk van de kennisclips?
- Zijn de clips helpend als instrument om te professionaliseren?
- Helpen de clips om (je) lessen taalontwikkelender te maken?
- Hoe kun je hiermee aan de slag in je eigen praktijk? Op welke manier zou je ze kunnen inzetten?
- Heb je eventueel nog andere opmerkingen?

Publicatie in oktober:

Eenmeesterinleren.nl

Taalgerichtvakonderwijs.org

Boom.nl

PLATFORM Taalgericht **Vakonderwijs**

www.taalgerichtvakonderwijs.org